

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

16.01.2026

Vår referanse

2023/6527

Deres dato:

Deres referanse

BARDU KOMMUNE

Postboks 401

9365 BARDU

Telefonnummer til saksbehandler

Ellen Margrethe Oskal, 77642183

Samordnet høringsuttalelse til reguleringsplan for Setermoen leir med Toftaker, planID R1922138

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til høring og offentlig ettersyn av reguleringsplan for Setermoen leir med Toftaker i Bardu kommune.

Opprinnelig høringsfrist var 18. desember 2025, men Statsforvalteren har fått utsatt høringsfrist til 16. januar 2026. Dette da Statsforvalteren som samordner av statlige innsigelser så behov for å kalle inn til et dialogmøte mellom statlig innsigelsesmyndighet Forsvarsbygg og planmyndighet Bardu kommune. Dette dialogmøte ble arrangert 13. januar 2026 på Setermoen, og inkluderte en befarings av aktuelle del av planområdet.

Formålet med reguleringsplanen er å legge til rette for Forsvarets framtidige styrking på Setermoen, med de utbyggings- og moderniseringsbehov dette medfører i militærleiren. Dette som en direkte følge av Prop. 87 S (2023-2024) *Langtidsplan for forsvarssektoren* som legger til grunn en betydelig modernisering og strukturutvikling for Hæren, og store deler av denne utvikling er allokert av Hæren til Setermoen leir.

Store deler av foreslåtte plan dekkes av området av den gjeldende reguleringsplanen Setermoen Leir, planID R1922081. Denne erstattes i sin helhet.

Ellers vil planen helt eller delvis erstatte følgende gjeldende planer: Artillerileiren, plan ID R1922080, B1 Artillerileiren, planID R1922107, Artillerileiren B2, planID B1922003, Hovedadkomst Setermoen garnison, planID R1922068, detaljregulering Setermoen skytefelt, sju delområder, planID R1922105, der delområde F4 og

del av FV8470/Altevannsveien erstattes, og Setermoen skyte- og øvingsfelt, planID R1922111, der del av FV8470/Altevannsveien erstattes.

Kommuneplanens arealdel 2018 – 2023, planID K1922010, har krav om regulering ved endring/utvidelse i Forsvarets regulerte områder på Setermoen.

Toftaker-området er i kommuneplanens arealdel satt av til «bebyggelse og anlegg (bolig)», og aktuelle plan foreslår i tråd med dette frittliggende småhusbebyggelse, konsentrert

småhusbebyggelse og kvarter som blokkbebyggelse (lavblokk). Område avsatt til «grønnstruktur» videreføres i planforslaget.

I brev av 25.08.2023 ga Statsforvalteren et innspill til varsel om oppstart. De fleste av våre innspill er godt ivaretatt i planforslaget som nå er ute på høring.

Statsforvalteren har ansvaret for å samordne uttalelser med innsigelse fra regionale statsetater i Troms og Finnmark. Statsforvalteren kan på gitte vilkår avskjære eventuelle innsigelser fra statsetatene.

Norges vassdrag og energidirektorat fremmer innsigelse til reguleringsplanen. Innsigelsen er begrunnet i utilstrekkelig utredning og ivaretagelse av skredfare i plandokumentene.

Forsvarsbygg fremmer innsigelse til reguleringsplanen. Innsigelsen er begrunnet i Forsvarets behov for forsvarlig sikkerhet for verdier og funksjoner av nasjonal betydning i Setermoen leir. Videre at detaljert styring vil utfordre Forsvarets aktivitet, både dagens og fremtidig bruk og utvikling av Setermoen leir.

Statsforvalteren har vurdert hjemmelsgrunnlaget og avveininger mellom ulike hensyn som ligger bak innsigelsene. Etter en helhetsvurdering finner vi ikke grunnlag for å avskjære innsigelsene som er fremmet til planforslaget.

For merknader og planfaglige kommentarer fra regionale statsetater viser vi til deres høringsbrev.

Statsforvalteren fremmer innsigelser til reguleringsplanen på grunnlag av:

- Manglende avklaring av sikker byggegrunn
- Manglende ivaretagelse av vannmiljø
- Utilstrekkelig ivaretagelse av støyhensyn i bestemmelsene

Innsigelsene

Norges vassdrag og energidirektorat (NVE):

I brev datert 15.12.2025 fremmer NVE en innsigelse til planforslaget for Setermoen leir med Toftaker. Innsigelsen er begrunnet i at faren for skred ikke er tilstrekkelig utredet og ivaretatt i plandokumentene.

Innsigelsen er beskrevet og begrunnet. Forslag til løsning av innsigelsen fremgår også av brevet. Brevet er sendt i kopi til Bardu kommune, og innholdet gjentas derfor ikke her.

Forsvarsbygg:

I brev av 11.12.2025 fremmer Forsvarsbygg innsigelse til planforslaget for Setermoen leir med Toftaker. Innsigelsen blir fremmet som et resultat av endringene/tilføyningene Bardu kommune gjorde av planbestemmelsene når kommunen vedtok å legge planen ut på offentlig ettersyn og høring.

Innsigelsen til de nye momentene i planbestemmelsene er begrunnet i Forsvarets behov for forsvarlig sikkerhet for verdier og funksjoner av nasjonal betydning i Setermoen leir. Forsvarsbygg oppsummerer i brevet sitt at endringene av planbestemmelsene vil medføre en detaljert styring av etablering av perimeter og påfølgende rekkefølgekrav som vil utfordre dagens aktivitet og fremtidig bruk og utvikling av Setermoen leir, og påføre forsvarssektoren store investeringsbehov.

Innsigelsen er beskrevet og begrunnet. Brevet er sendt i kopi til Bardu kommune, og innholdet gjentas derfor ikke ordrett her. På dialogmøte 13. januar 2026 ble muligheten for løsning av innsigelsen diskutert uten at Bardu kommune og Forsvarsbygg på daværende tidspunkt så slike muligheter.

Statsforvalteren:

Samfunnssikkerhet og sikker byggegrunn – Innsigelse

Deler av planområdet er berørt av et aktsomhetsområde for snøskred iht. NVE Atlas. Dette er omtalt i ROS-analysen, og uten en ytterligere skredfarevurdering har man konkludert med liten konsekvens og dermed ikke omtalt dette noe videre i planbestemmelsene eller plankartet.

Kommunen har som planmyndighet ansvaret for at samfunnssikkerhet blir tilfredsstillende ivaretatt i planene. Kommunen skal påse at hensynet er godt nok utredet, og at oppfølging i plankart, bestemmelser og retningslinjer sikrer at utbygging eller endret arealbruk ikke medfører uakseptabel risiko. I denne sammenhengen viser vi til rundskriv H 5-18 om kravene til utredning:

«Ved siste plannivå er det ikke mulig å skyve nærmere avklaring av reell fare til byggesaken ved å sette vilkår for å innvilge byggesøknad. Kravet til ROS-analyse i lovens § 4-3 vil da ikke være oppfylt. Ved byggesaksbehandlingen er det dessuten svært vanskelig å håndtere dokumentasjonen. For å få medvirkning fra de som blir berørt må dokumentasjonen være en del av plansaken. I byggesaken skal det dokumenteres at byggverk er plassert, prosjektert og vil utføres slik at det oppnås tilfredsstillende sikkerhet mot skade eller vesentlig ulempe. Byggegrunn og tilstøtende terreng skal ikke utsettes for fare for skade eller vesentlig ulempe som følge av tiltaket. I byggesaken kreves dokumentasjon av hvordan de reelle farene som er avdekket i plan ivaretas, og ikke krav om utredning av om slike forhold foreligger.»

Plan- og bygningslovens § 4-3 poengterer at:

«Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.»

Statsforvalteren fremmer innsigelse til manglende ivaretagelse av naturfare, sikkerhet mot skred.

Støyhensyn – Innsigelse

Planområdet er utsatt for støy fra to kilder; vegtrafikkstøy og støy fra Setermoen skyte- og øvingsfelt (SSØF).

Av bestemmelsene fremgår det at støy fra vegtrafikk er godt ivaretatt i bestemmelsenes pkt. 3.1.1.f. og 3.1.10.n. ved at «*Alle boenheter skal ha minst én fasade som vender mot stille side hvor støynivået ikke overstiger $L_{den} = 55$ dB fra vegtrafikkstøy. Halvparten av oppholdsrom og minst ett soverom skal ha minst ett vindu som kan åpnes mot stille side fra vegtrafikkstøy.*».

Uteoppholdsarealer kan også etableres på arealer med støynivå mindre enn eller lik $L_{den} 55$ dB fra vegtrafikk.

Når det gjelder støy fra SSØF stiller det seg annerledes. Hele planområdet ligger i gul støysone, med unntak av felt FU3 som ligger i rød støysone. Det skal jf. plankartet ikke være støyfølsom bebyggelse i felt FU3. Støy fra skytefeltet varierer gjennom året og spenner fra skyting med håndvåpen til støy fra tungt artilleri. Sistnevnte har en stor andel lavfrekvent støy som ikke lar seg isolere ute eller skjerme bort. Mest plagsom vil denne støyen være ved nattskyting. Ved et skyte- og øvingsfelt kan det, etter Statsforvalterens kunnskap, være lange perioder med lite eller ingen støy, men også perioder med massiv støy, f.eks. ved øvelser.

Det er Forsvarsbygg som fremmer planen og boenhetene antar vi er militært personell, men en del av dem antar vi også er for militært personell med familier. Statsforvalteren vil derfor understreke viktigheten av at innendørs støynivå ivaretas så godt som mulig med støydempende konstruksjoner og tilsvarende vinduer og ventiler, noe som skal ivaretas av kravene i TEK17. Boenhetene må i tillegg ha balansert ventilasjon og utvendig solskjerming på soleksponerte fasader. Dette for å kunne ivareta et tilfredsstillende innklima også i perioder med mye støy.

Statsforvalteren fremmer etter dette innsigelse begrunnet i utilstrekkelig ivaretagelse av støy i plandokumentene. Det må fremgå av planbestemmelsene at boenheter skal utstyres med balansert ventilasjon og utvendig solavskjerming på soleksponerte fasader.

Dersom overnevnte tiltak for å redusere ulempene ved støyeksponering fra skyte- og øvingsfeltet følges opp i planen kan Statsforvalteren akseptere at anbefalte støyverdier i T-1442 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging ikke etterleves fullt ut.

Vannmiljø - Innsigelse

I konsekvensutredningen vurderes det at planen vil ha liten virkning på miljøtilstand i vann. Av denne grunn er det ikke gjennomført kartlegging av miljøtilstand i vannforekomster som blir, eller kan bli berørt av planen.

Kunnskapsgrunnlaget for miljøtilstand i Barduelva og tilstøtende vannforekomster er i dag i stor grad mangelfullt og utdatert. Forsvaret har stor aktivitet i nedbørsfeltet til Måselvassdraget, hvor Sætermoen leir med Toftaker inngår, med både kjent og antatt ukjent påvirkning på vannmiljøet. Statsforvalteren har i samarbeid med Bardu-Måselv vannområde startet utvikling av et samordnet overvåkingsprogram for hele vassdraget, se nyhetssak på våre [hjemmesider her](#). Statsforvalteren planlegger å invitere Forsvarsbygg og andre samfunnsaktører til å delta i samordnet overvåking av vassdraget. Vi vil i løpet av 2026 informere nærmere om dette.

Planforslaget inneholder flere elementer som kan ha påvirkning på vannmiljøet. Her nevnes bl.a. registrert grunnforurensning jf. Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase, overvannshåndtering, avløp, vannforsyning, kantsone langs vassdrag og evt. tiltak i vassdrag.

I konsekvensutredningen redegjøres det for tilstanden i berørte vannforekomster jf. Vann-nett, men ikke hvorvidt planforslaget påvirker muligheten for å oppnå – eller forbedre – miljømåloppnåelse i

disse jf. vurderingsplikten i vannforskriften §§ 4-6. Vi kan heller ikke se at planforslaget gir tilstrekkelig informasjon om forslaget sine mulige påvirkninger på vannmiljøet. Dette som grunnlag for planmyndighetens vurdering etter vannforskriften §§ 4-6 og evt. § 12 dersom planforslaget vanskeliggjør oppnåelse av miljømålet i berørte vannforekomster.

Kommunen og forslagsstiller plikter for berørte vannforekomster å gjennomføre en formell vurdering av oppnåelse av miljømål, angitt i vannforskriften §§ 4-7, og i forlengelsen av dette ta stilling til om vannforskriften § 12 kommer til anvendelse. Dette er ikke gjort.

Statsforvalteren fremmer etter dette innsigelse begrunnet i manglende vurdering av vannforskriftens §§ 4-7, og i forlengelsen av dette manglende vurdering av hvorvidt vannforskriften § 12 kommer til anvendelse.

Merknad

Naturmangfold

Planforslaget er i hovedsak dekkende for det som gjelder nasjonale- og vesentlig regionale verdier når det kommer til naturmangfold på land.

Vi ser at det er registrert en rekke naturverdier av svært stor og stor verdi, og kan trekke frem et stort arts mangfold av fugl, spesielt langs Barduelva i nord, men også forekomst av tårnseiler (NT) på/inne i bygg er registrert. Dette gjør at det er viktig å opprettholde et naturmangfold som er av en slik art at det legger til rette for forekomst av et mangfold av planter og insekter spesielt for disse dyrene. For hensynssonene bør det ikke tas ut død ved, som er en svært viktig faktor i disse produktive og fugle- og insektsrike biotopene; flomskogsmark (VU), åpen flomfastmark (NT) og gammel lågurt-selje-rogneskog (sentral økosystemfunksjon), langs Barduelva.

Statsforvalteren ber derfor om at det legges til bestemmelse som sikrer bevaring av død ved i hensynssonene H560_1-6.

Kantvegetasjon

Statsforvalteren mener det er positivt at det i planforslaget fastsettes hensynssone naturmiljø langs vassdrag i tillegg til byggegrense langs vassdrag på hhv. 50m langs Sæterelva og 100m langs Barduelva jf. pkt. 2.3.1 og plankartet.

I planbestemmelsene er hensynssone H560 fastsatt til 10m langs vassdrag. Statsforvalteren mener at denne sonen bør økes til 20 meter langs vassdrag.

NVE har i 2025 utarbeidet en ny veileder om kantvegetasjon som tydeliggjør behovet for å avsette en større sone langs vassdrag av hensyn til dets ulike funksjoner for naturmangfoldet og som barriere mot avrenning.

Vi viser her bl.a. til følgende: «For å fullt ut ivareta leveområdet for fugler og større pattedyr, bør kantsonen ideelt sett være rundt 100 meter på hver side av vassdraget. For å oppnå en stabil vanntemperatur gjennom skyggelegging, kan det være nødvendig med en kantsoner på over 20 meter på hver side av vassdraget. For å ivareta fisk fullt ut, bør kantsonen være nærmere 30 meter bred» ([NVE veileder 2025](#)).

Vi stiller til rådighet ved behov for veiledning i den videre planprosessen. Vi ber om å bli holdt orientert om løsning av innsigelsene fra NVE og Forsvarsbygg. Ved henvendelser ber vi dere oppgi saksnummer 2023/6527.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
assisterende statsforvalter

Silje Jakola-Fjeld
justis- og kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FORSVARSBYGG

TROMS FYLKESKOMMUNE

STATENS VEGVESEN

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Postboks 405 Sentrum 0103 OSLO

Postboks 6600 9296 TROMSØ

Postboks 1010 Nordre 2605 LILLEHAMMER

Ål

Postboks 5091 0301 OSLO

Majorstua